

CİPCİ CÜLLÜ DAYI

Göksun-Geben-Andırın yol güzergahında yolculuk edip/yolu Torosların tepelerine düşüp de oralarda konaklayanlardan Cıpci Cüllü Ustayı tanımayan olmazdı.Çukuralılar(Çukurovalılar) bile bilirdi. Gerçek adını pek bilmezlerdi. Hep bilinen adıyla hitap ederlerdi; İçinde bulunulan zamanın yaşlısı, akranı ve genci. “Cüllü Dayı” derdi, Ona. O da hiç bu hitap şeklinden gocunmazdı. Hafızamda kaldığı kadarıyla asıl isminin “Mehmet” olduğunu hatırlar gibiyim. Boyu kısaya yakın, biraz kilolu ama giydiği koyu renk kalın orlon ipinden örgü kazağı ve kara şalvarı onun kilosunu pek öne çıkarmıyordu. Kış aylarında kalın kazağının üzerine giydiği kara gocuklu görüntüsü hariç...

Cüllü Dayı’nın işini çok sevdiği, işine olan ilgisinden, hevesinden ve hep işe daha yeni başlamış bir delikanlı gibi koşuşturmasından anlaşıldı.

Cüllü Dayı, hanımefendi eşiyle birlikte Sisne(Akgümüş) Köyü’nde ikamet eder ve iki kişilik bir aile olarak yaşardı. Yolcu taşıma işi yanında eşi hanımefendinin sayesinde hayvancılık ve tarımla da uğraşırdı. Traktörün kullanımı da Cüllü Dayı’ya düşerdi. Allah onları çalışmak için yaratmıştı... Her sabah saat 6:00 da yola çıkar Sisne’den yolcularını alır, Geben’den yolcularını alır Andırın istikametine doğru ilerler, nerede bir yolcu çıksa onu da alır, yolcularını Andırın’a ulaştırırdı. Cüllü Dayı’nın lügatinde “Cipte yer yok” cümlesi hiç yoktu. Geniş adamdı...

Torosların doruklarında kış çetin geçerdi. Göksun-Geben arası yoğun kar yağışı nedeniyle hemen hemen 3-4 ay sürekli kapalı kalırdı. Geben-Andırın arası ise bazen bir ay kapalı kaldığı olurdu. Andırın Orman İşletmesi’nden ya da Karayolları Şefliği’nden bir greyder ya da bir dozer gönderilir de yol açılırsa açılırdı. Yoksa güneşin ve yağmurun vicdanına kalırdı yolların açılması. Derdin bir diğeri de yolların kardan temizlenmesiyle başlardı. Karlar temizlendikten sonra, donun çözülmesiyle(buzların çözülmesi-erimesiyle) başlardı. Yolda sağlam bir çakıl dolgusu ya da asfalt olmadığı için ham toprak yolun kısmen bazı yerlerinde; Halbur(Kalbur) Yaylası, Deve Bağirtlağı ve Bostandere civarlarında yollar bir çamur deryasına bürünürdü. Hiç unutamam bir keresinde Nisan ayı idi, öğretmen okulu sınavlarına girmek için cıpciler çalışmadığından Süllü Ağa’nın traktörü ile yola çıkmıştık. Dönüşte Halbur’da traktör çamura çakılıp kalmıştı. Çamurlar içerisinden yürüyüp gitmiştik yolun geri kalanını. Bazen kendi kendime söylenirim içimden; “Bu zorlukları görmeseydik okur muyduk...” diye. İşte böyle bir tabiat şartlarında bırakın Cüllü Dayı’nın cıpcini, birkaç üst model olan Cıpci Ali’nin ve Aygül Usta’nın cipi de çıkamazdı bu çamur deryasından. Andırın’dan Ulus Ali, Tilkioğlu, Kadirli’den Kokulu Fehmi kış ve bahar aylarında bu yollara cıpcilerini vurmazlardı bile. İşler hep Cüllü Dayı’ya kalırdı. Her türlü yol şartlarının üstesinden gelirdi O.

Cüllü Dayı yamandı ve çalışmayı seven bir adamdı. Cipci Ali'nin geçirdiği elim kazadan sonra cipini satması da Cüllü Dayı'nın işlerini artırmıştı.

İşlerinin arttığının farkında olan Cüllü Dayı, zaman zaman hususi olarak ihtiyacı olan bir müşteri çıktığında, sıkı bir pazarlık yapardı. En çok da babamla yaptıkları pazarlığa şahit olmuşumdur. Çetin bir pazarlıktı sanki Göksun pazarında hayvan alıp satıyorlar gibiydi. Yaz aylarındaydı, Göksun'a gidip dönmek için pazarlığa başlamışlardı.

Babam: Olmaz Cüllü, her zaman senin dediğin oluyor. Bu sefer olmaz arkadaş. Bak seninle ayda 2-3 defa gidiyoruz. İnsan biraz vicdanlı olur, arkadaş.

Cüllü Dayı: Yok dayıoğlu yok. İnan kurtarmaz. Otuz kağıdını alırım, dayı oğlu.

Babam: Etme Cüllü, sana 20 kağıt yeter. Kuruş fazla vermem.

Cüllü : Verin dayıoğlu verin. 500 kilo yüke 20 kağıt kurtarmaz dayıoğlu.

Babam ve Cüllü Dayı elerini birbirine uzatır sıkı bir pazarlığa koyulurlardı. Bir türlü babamın verdiği fiyat kabul edilmez hep Cüllü Dayı'nın dediği olurdu. Babam da Cüllü Dayı da işin farkındaydılar. Cüllü Dayı, Amerika gibiydi. Hep onun dediği olurdu. O günün bahrinde taşımacılıkta tek söz sahibiydi.

Ortaokulda okuduğum yıllardı. O zamanlar yılbaşı geceleri Geben'de çok şahşahalı geçerdi. Geben bir nevi yılbaşında kumar oyunlarının oynatıldığı. Üç-dört tane adı kıraathane ama kumar oynatılan yerler vardı. Talih kuşu biletleri de o zaman çok satılırdı, temin edilirdi kazadan. Yılbaşından birkaç gün öncesinden diğer esnaflar da yılbaşı gecesini bereketli-kazançlı geçirebilmek için hazırlıklar yaparlardı. Babam esnaflıkla iştigal ettiği için ben de yılbaşı tatilinde babama yardım etmek amacıyla Andırın'a atardım kendimi. Atardım atmasına da eğer öğleden sonraya kalırsanız Andırın- Geben arasında ulaşım aracı bulmak her zaman kolay olmazdı. Ayrıca şu tesadüflere bakın o yıllarda Aralık ayının son gününe kadar yağmayan kar o gün başlardı. 1 Ocak sabahına uyandığımızda yoldan iz kalmazdı bazen. Tatil dönüşünü yaya olarak tamamlardık çoğu zaman.

İşte böyle bir günde Andırın'a ulaştım. Çaresizim bakınıyorum sağa sola . Andırın küçük yerdir. Gözüme çarpmadı bir türlü ne Cülü Dayı, ne Cipci Ali, ne de Aygül Usta... Tedirginim, kaygılıyım. Hava soğuk üşüyorum.

Kismet Ticarete uğradım. Süleyman amcadan sordum.

Süleyman amca etrafına bakındı; çocuklar Cüllü gelmedi mi? Gibisinden sordu. Orada bulunan müşterilerden biri;

Az önce Cüllü'yü jandarmalar aşağı karakola götürdüler cipiyle beraber, deyince biraz rahatlardım. Oradan doğru Pamuk Güllü'nün fırınının önüne doğru yürüdüm.

Benim gibi yılbaşı tatiline gelen adını hatırlayamadığım bizim köyden iki öğrenci daha vardı. Onlar da Cüllü Dayı'yı bekliyorlardı. Cüllü Dayı gelene kadar yolda yemek için yanımıza fırından yarımşar ekmek aldık, bakkaldan içerisine ellişer gram helva aldık yolda yeriz diye. O zaman çeyrek ekmek bile satılırdı fırınlarda ve bakkallarda. Ne kadar zaman geçti

bilmiyorum Cüllü Dayı aşağıdan yukarı doğru korna çalarak geldi. Kahveci Badi'nin kahvehanesinin önünde durdu.

Cüllü Dayı: Hadi dayıoğulları, binin binin. Diyordu. Cüllü Dayı bizim köylülere hep dayı oğlu diye hitap ederdi, öğrendiğim kadarıyla anası tarafından bizim köyle akrabalık bağı varmış.

İçerde birkaç yolcu daha vardı. Atladık. Nasıl sığdığımızı bilemiyorum ama karanlık basmadan yola çıktığımızı seviniyordum içimden. Yol boyunca Cüllü Dayı neden karakola götürüldüğünü anlatıyordu. Bonservisi yokmuş da, ehliyeti yokmuş da, cipin frenleri iyi değilmiş de... anlatıp duruyordu. Bostandere'de ve Kaleboynu'nda birer yolcu indi. Tamda Sinse yol ayırımına gelmişti ki cipi Sisne yoluna doğru sürdü ve durdu; Dayı oğulları, üçünüz de burada ineceksiniz, dedi. Üçümüz de sanki sözleşmiş gibi, inmiyoruz dedik ve tartışma başladı aramızda. Etme Cüllü Dayı, ben Durdu'nun oğluyum. Her zaman seninle iş yapar falan dedimse de kar etmedi. Diğer iki arkadaşım da bir şeyler söyledi. Cüllü Dayı dinlemedi. Olmaz dayıoğulları. Hem hava karardı, hem de kar tozuyor bakın, ben geri dönemem Geben'den diyordu. Önde oturan Sisne'den bir amca vardı. O da gitmesi için bir şeyler söyledi ama Cüllü Dayı, Nuh diyor peygamber demiyordu. O amca, Cüllü Dayı'ya biraz sitemle; çocuklar birer kağıt fark versinler de Gebene'e kadar git Cüllü. Bizde sana arkadaş oluruz, demesiyle Cüllü Dayı'nın sesi gürleştirdi. Biz zaten çoktan razıydık. Bizi Geben girişindeki (O zaman girişindeydi şimdi içinde kaldı) mezarlığın orada bırakıp Sisne'ye dönmüştü.

Bu Cüllü Dayı, kafamı çok meşgul etmişti. Kızıyordum içten içe ama asıl içten içe Geben'in inasları neden bu taşıma işini yapamıyorlardı? Neden Geben'de ortaokul açılmasını sağlayamıyorlardı? Yolların yapılması için daha kaç gelinin ve kaç bebeğin doğumdan ölmesini bekliyorlardı? Kaç hastanın kızaklarla doktora taşınmasını bekliyorlardı? Neden var olan bir sağlık ocağında doktor bulunmuyordu? Bir teramisin iğnesi için (terramycin), bir aspirin, bir gripin için bu yollara düşüyorlardı? Diye düşünceler içerisinde yürürken, dudaklarımın arasından Üstat Hayati Vasfi Taşyürek'in şu mısraları dökülüyordu;

“Seninki bir sırma saçın,
Ya bir fidan boyun derdi.
Beni yakan için için,
Köyün derdi, kentin derdi.”

Akşam ezanıyla beraber evimize gelmiştim.

Ocak ayının üçüncü günü cumartesi idi. Yarım gün dersimiz olduğu için o gün yola çıkmayıp pazarı da Geben'de geçirdiğimiz günün sabahında öyle bir kar yağmıştı ki ne kadar dışarıda okuyan öğrenci varsa hepimiz yaya olarak yola çıkmıştık. Geben Andırın arası otuz kilometre, altı saat sürüyordu. Andırın'a ulaştığımızda haşatımız çıkıyordu.

Araya giren yıllardan sonra değişik memleketlerde öğrenciliğimiz sürdü. Öğretmenliğe başladığım yıllardaydı. Andırın'a polis teşkilatı kurulmuş artık asayişini sağlama ve trafik işlerini yürütme polis teşkilatı tarafından yürütülmeye başlamıştı.

Ben ne zaman Geben'e gitsem Kismet Ticaret'e uğrardım. Süleyman amcayla görüşürdüm.Süleyman amca babamın dostuydu. Süleyman amca ile fırsat buldukça adeta bugünlerin şablonunu çıkarırdık

Kendisine, Cüllü Dayı' nın bizi yolda bırakmak istediğini ve 1 kağıt fazla para aldığını anlatmıştım. Süleyman amca her zamanki haliyle gülümseyerek, hoca hoca sana bir şey anlatayım bunu benden duymuş olma, dedi.

Süleyman amcanın anlattığına göre; Andırın'da emniyet teşkilatı oluşturulunca görevli polislerin denetimine takılmış, Cüllü Dayı. Tabi Cüllü Dayı'nın ehliyeti yok. Cipte tamtamına hiçbir şey yok. Birkaç defa ufak para cezalarıyla karşılaşınca bir gün canına tak eder. Doğru Ziraat Bankası müdürüne gider; müdürüm benim paramı ver, ben bir daha şehre gelmeyeceğim, koyunlarımla, motorumla (traktör), tarlamla uğraşacağım, der.

Cüllü Dayı, bankadaki parasını çekerse, bankacılık işlerinin aksayacağını bilen zamanın banka müdürü; hele bir otur, der. Çay söyler, kendisiyle konuşur ve yanında da ilgili yerlere telefon ederek, Cüllü Dayı için biraz tölerans gösterilmesini rica eder ve sonra da önayak olarak ehliyet başvurusu için Cüllü Dayı ikna edilir. Birkaç sınavdan sonra da ehliyeti hak eden Cüllü Dayı, uzun yıllar Göksun-Geben-Andırın arasında yolcu ve yük taşıma işlerini yürütür.Yürütür de kurallardan bihaber.

Ne zaman Geben'e yolum düşse Cüllü Dayı'yı rahmetle anarım, Sisne yol ayrımında. Aradan geçen bunca yıllara rağmen köyümün pek de ileriye gitmediğine yınarım...